

BARNETS STEMME

GUIDE: SÅDAN GØR DE
I KØBENHAVNS
KOMMUNE

1. FORBEREDELSE TIL BARNETS STEMME: AKTIONSLÆRINGSFORLØB MED INSPIRATION OG REDSKABER

Som grundlag for københavnske skolars arbejde med Barnets Stemme har Børne- og Ungdomsforvaltningen gennemført læringsforløb for skolerne.

Læringsforløbet gennemføres som et aktionslæringsforløb bestående af 4 workshops á 2 ½ time. Aktionslæringsforløbene er målrettet skoleledelser samt interne og eksterne ressourcepersoner fra skolernes resourcecentre. Formålet med aktionslæring er at udvikle praksis med udgangspunkt i konkrete situationer i hverdagen.

Formen på aktionslæringsforløbene er under stadig udvikling i samarbejde mellem skoler og forvaltning.

P.t. indeholder hvert aktionslæringsforløb 4 workshops med følgende indhold:

1. **Intro:** Værdier og principper, børneperspektiver/børnerettigheder, spørgeguides for børn og forældre
2. **Systematik:** Praksismodel, helhedsorientering, sammenhængende indsats, dynamisk handleplan
3. **Data/viden – løsningsfokus:** Det dobbelte perspektiv, robusthedsmatrix, SMART-formulerede indsatser
4. **Den kollektive nærmeste udviklingszone:** Det kollaborative, roller, facilitering af møder

I forløbet udvikles små konkrete eksperimenter (aktioner), som afprøves i praksis. Der lægges vægt på, at skolerne oplever, at de har tid til at aftale kommende aktioner på workshoppen, at alle på den efterfølgende workshop præsenterer erfaringer fra aktionerne for hinanden samt at hver workshop evalueres med henblik på både hurtige tilretninger og kvalitative forbedringer til efterfølgende aktionslæringsforløb.

SAMTALE OM BARNETS LIV. EMNER:

Alt om mig / Mit helbred / Hvem er de vigtigste mennesker i mit liv? / Hvordan går det i skolen?
Hvem passer på mig? / Hvordan går det i min familie? / Er der noget, jeg behøver hjælp til? / Er der noget, der bekymrer mig? / Er der nogle relationer, jeg oplever som svære? / Hvad kan få mig til at føle mig bedre tilpas? / Hvilke mennesker eller aktiviteter kan hjælpe mig? / Hvad er mine håb for fremtiden?

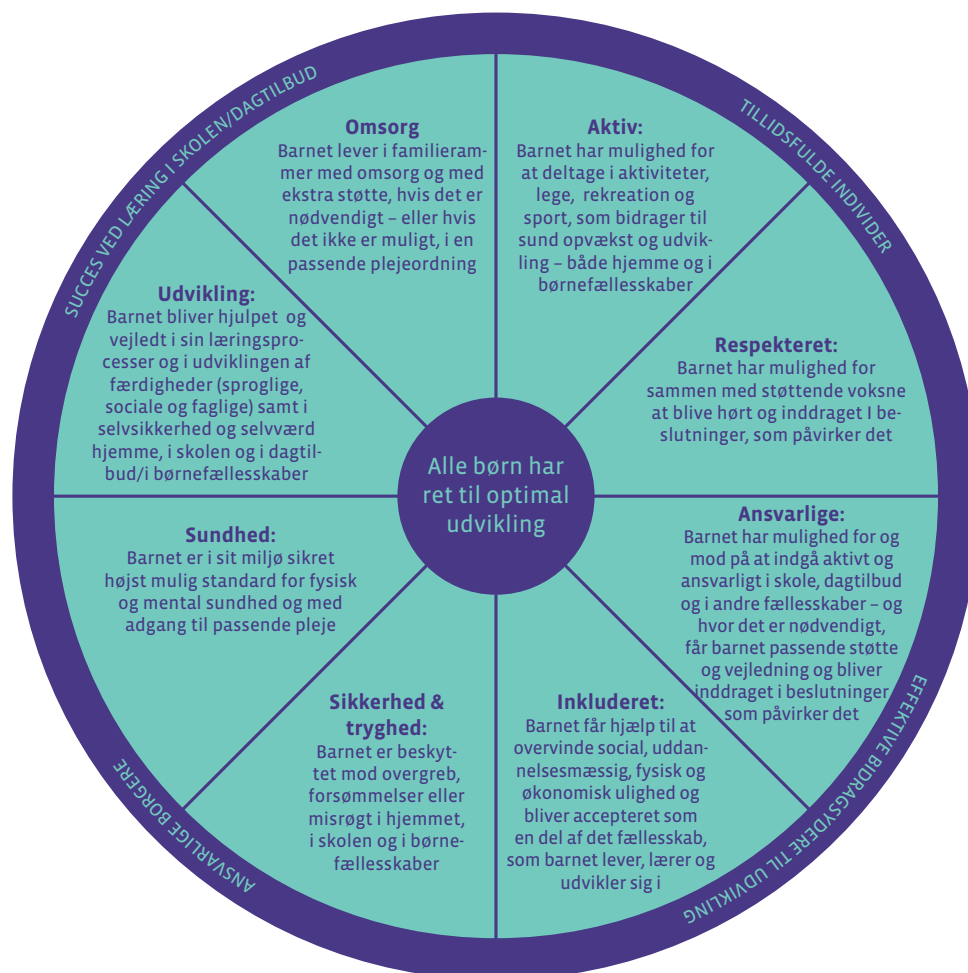
2. ETABLERING AF KONTAKT OG INDLEDENDE UNDERSØGELSER

- ▶ **ETABLERING AF KONTAKT MELLEML FORÆLDRE OG LÆRER:** Indsatsen starter typisk med en mere uformel kontakt mellem forældre og lærer om de bekymringer, som de hver for sig og sammen har for barnet.
- ▶ **EN VIDENSBASERET INDSATS:** Når lærer, leder og forældre er blevet enige om, at der er behov for at iværksætte indsatsen, indsamles information om barnets situation.
- ▶ **INDDRAGELSE AF BARNETS STEMME:** Et helt centralt element i Barnets Stemme er, at barnets perspektiv inddrages i forløbet som noget af det første. Der afholdes derfor en samtale med barnet, inden det egentlige forløb begynder. Denne samtale tager udgangspunkt i en tematiseret spørgeguide vedrørende barnets liv. Mindre børn, fx børn i starten af indskolingen er ikke nødvendigvis i stand til at reflektere over sin egen situation ved hjælp af det talte sprog alene. I Københavns Kommune anvender man derfor i nogle tilfælde mosaiktilgangen, hvor barnets egne filmoptagelser, tegninger, fotoserier mv. anvendes som barnets stemme. Inden barnets deltagelse i mødet bliver barnet spurgt om, hvem barnet ønsker skal med til mødet. Ønsket er, at barnets perspektiv skal kvalificere forløbet og ikke kun indgå gennem test eller psykologiske undersøgelser.

3. FORLØBET

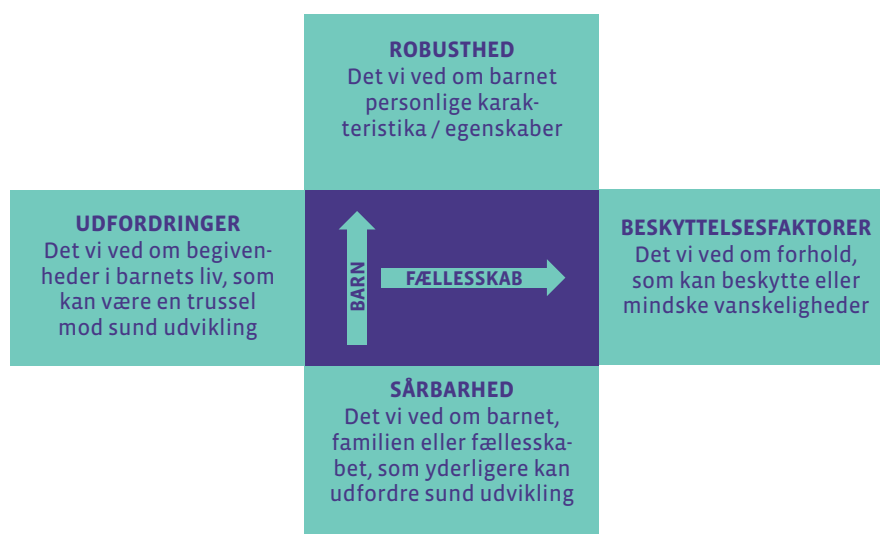
Der afholdes møder med et par måneders mellemrum. På hvert møde aftales to-tre mål for barnet, som der arbejdes videre med indtil næste møde. Møderne holdes ikke oftere, fordi der skal være tid til at arbejde med de fastsatte mål og se tegn på, at de aftalte indsatser virker.

- ▶ **FØRSTE MØDE:** Barnet er ofte ikke med til det første møde, da forældrene her skal have mulighed for at udtrykke deres bekymringer på linje med teamets fagpersoner, der kender barnet fra andre arenaer end hjemmet. På dette møde drøftes med udgangspunkt i de otte trivselsindikatorer, der indgår i Trivselshjulet, hvordan barnet kommer i positiv udvikling. Alle tegn på, hvor barnet er udfordret, og hvor det går rigtig godt, noteres ned og gøres til en del af den dokumentation, der er central i Barnets Stemme. Analysen af trivselsindikatorerne kan opdateres senere i forløbet og bruges som redskab til at vurdere barnets udvikling undervejs. Trivselshjulet er udviklet med udgangspunkt i redskaber fra det skotske 'Getting It Right For Every Child'-program. Barnet bliver så inviteret med til et efterfølgende møde, hvor det skal møde sine 'hjælpere' i teamet.

- ▶ **DIGITAL HANDLEPLAN:** En digital handleplan bruges som omdrejningspunkt for det enkelte mødes struktur, opstilling af mål og evaluering af de mål og indsatser, der arbejdes med mellem møderne. Handleplanen er opbygget med udgangspunkt i 'Signs of Safety' metoden. Signs of Safety er et redskab, der kan bruges til at vurdere barnets situation med udgangspunkt i tre hovedspørgsmål: Hvad udfordrer/mestrer barnet? Hvad skal der ske for at understøtte barnets positive udvikling? Hvem gør hvad?
- ▶ **ANALYSE AF BARNETS SITUATION:** Når barnets situation analyseres på møderne tages ofte udgangspunkt i et såkaldt robusthedsmatrix, som bruges til at analysere og identificere udfordringer og beskyttelsesfaktorer hos barnet og i barnets omgivelser. Denne analyse indgår i vurderingen af hvilke fagpersoner, der skal indgå i barnets team, hvilke indsatser, der skal iværksættes mv. Analysen gentages undervejs i forløbet, bl.a. med henblik på at vurdere om indsatserne har hjulpet til at øge barnets trivsel mv.

ROBUSTHEDSMATRIX

- ▶ **INDDRAGELSE AF YDERLIGERE EKSPERTER?** Ved hvert møde træffes beslutning om, hvorvidt der er behov for inddragelse af eksterne specialiserede faggrupper – fx rådgivning fra kommunens kompetencecenter for autisme i forhold til at guide personalet eller involvering af familieafdelingen i forhold til en underretning og en børnefaglig undersøgelse.
- ▶ **OPGAVER MELLEM MØDERNE:** Det er ikke selve møderne, der udgør indsatsen. Det er indsatsen mellem møderne, der flytter noget i forhold til forældre og barn. Mødet er starten på handlingen, og det er her, der fra gang til gang samles op og evalueres på de aftalte indsatser. Opgaver mellem møderne kan fx være, at psykologen i ressourceteamet skal guide læreren, at forældre skal have sparring eller at forældre skal henvises til gruppeforløb på skolen.
- ▶ **ET FOTOGRAFI AF BARNETS TEAM:** For at tydeliggøre betydningen af den fælles indsats er der gode erfaringer med at tage et billede af barnet, teamet og forældrene sammen. Forældrene kan tage billedet frem for at minde barnet om den gode proces frem mod bedre trivsel – både på gode dage og på dage, hvor det hele er lidt svært.
- ▶ **KONTAKT MELLEM MØDERNE:** Efter hvert møde sendes handleplanen til forældrene. Forældrene har kontaktoplysninger på alle personer i ressourceteamet og kan altid tage kontakt til dem, hvis de har behov for det.
- ▶ **FORLØBETS AFSLUTNING:** Antallet af møder varierer fra barn til barn, men fælles for forløbene er, at der i det afsluttende forløb bliver længere og længere tid mellem møderne. Familien kan desuden altid kontakte ressourcecentret igen efter et afsluttet forløb.

Læs mere om indsatsen og om mosaiktilgangen, handleplanen mv. på www.socialstyrelsen.dk/enhelfamilie